

Basala hygienrutiner och klädregler (BHK)

Förändringar sedan föregående version

Nytt dokument

Syfte

Att hindra smittspridning och vårdrelaterade infektioner samt förtydliga förhållningssätt gällande personalkläder.

Bakgrund

För att förhindra smittspridning och vårdrelaterade infektioner ska alla som arbetar inom hälso- och sjukvård följa BHK vid patientnära och vårdrelaterat arbete oavsett känd smitta eller inte (1, 2, 3, 4, 5).

Personal som inte deltar i patientnära och vårdrelaterat arbete omfattas inte av föreskrifterna men när personalkläder kombineras med exempelvis ringar, nagellack, klockor eller privata kläder sänder det fel signaler om hygienkraven, vilket kan leda till ett felaktigt beteende och riskera patientsäkerheten (2, 3, 6).

Avgränsningar

Vissa verksamheter och vissa arbetsuppgifter kräver specifika klädregler p.g.a. utemiljöer, smittrisk eller arbetsmiljörisker som till exempel ambulanspersonal, operationspersonal, närsjukvårdspersonal och vid arbete med cytostatika och är därför undantagna klädreglerna.

Utförande

Basala hygienrutiner ska tillämpas av all vård- och omsorgspersonal där vård och omsorg bedrivs. Detta är oberoende av om patienten bär på känd smitta eller inte. Följ [Vårdhandbokens avsnitt om basala hygienrutiner](#). (1, 2, 3, 4).

Förtydligande av klädregler enligt Skaraborgs Sjukhus

Sjukhusledning har förtydligat BHK för medarbetare på Skaraborgs sjukhus.

Medarbetare på Skaraborgs Sjukhus arbetar antingen i privata kläder eller i personalkläder enligt BHK.

Medarbetare som arbetar i personalkläder som bekostas och tillhandahålls av arbetsgivaren ska följa BHK oavsett profession, arbetsuppgifter och arbetsplats. Det är aldrig tillåtet att kombinera personalkläder med till exempel armbandsur, nagellack eller långärmat.

Ansvar och uppföljning

Verksamhetschef och enhetschef har ansvar för efterlevnaden av BHK på Skaraborgs Sjukhus. Varje enskild medarbetare ansvarar för att efterleva rutinerna och detta tydliggörs genom undertecknande av hygienkontrakt (Avtal, Vårdhygien och Patientsäkerhetsfunktionen SkaS, 2016-01-01). Avsteg rapporteras i avvikelshanteringssystem MedControl PRO.

Arbetsgrupp

Pernilla Eriksson, specialistläkare Infektion/Vårdhygien, SkaS

Therese Mård, hygiensjuksköterska, Vårdhygien, SkaS

Sonja Lööv, hygiensjuksköterska, Vårdhygien, SkaS

Kristina Bauer Nordström, HR chef, gemensam stab, SkaS

Magnus Olsson, chefläkare, SkaS

Annette Trengre Jarlshammar, chefläkare, SkaS

Sahra Lindman, chefsjuksköterska, SkaS

Källförteckning

1. Hälso- och sjukvårdslag (2017:30) [Internet]. Stockholm: Socialdepartementet [citerad 5 december 2025]
https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/halso-och-sjukvardslag-201730_sfs-2017-30/
2. Socialstyrelsens föreskrifter om basal hygien i vård och omsorg (SOSFS 2015:10) [Internet]. Stockholm: Socialdepartementet [citerad 5 december 2025]. Hämtad från:
<https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/regler-och-riktlinjer/foreskrifter-och-allmanna-rad/konsoliderade-foreskrifter/201510-om-basal-hygien-i-varld-och-omsorg/>
3. Vårdhandboken. Basala hygienrutiner [Internet]. Stockholm: Inera; 2025 [citerad 5 december 2025]. Hämtad från:
<https://www.varldhandboken.se/varldhygien-infektioner-och-smittspridning/varldhygien/basala-hygienrutiner/>
4. Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om risker i arbetsmiljön (AFS 2023:10) [Internet] Solna: Arbetsmiljöverket [citerad 5 december 2025]. Hämtad från:
<https://www.av.se/arbetsmiljoarbete-och-inspektioner/publikationer/foreskrifter/afs-202310/>
5. Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (AFS 2023:11) om arbetsutrustning och personlig skyddsutrustning – säker användning (AFS 2023:11) [Internet]. Solna: Arbetsmiljöverket [citerad 5 december 2025]. Hämtad från: <https://www.av.se/arbetsmiljoarbete-och-inspektioner/publikationer/foreskrifter/afs-202311/>
6. Patientsäkerhetslag (SFS 2010:659) [Internet]. Stockholm: Socialdepartementet [citerad 5 december 2025]. Hämtad från:
https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/patientsakerhetslag-2010659_sfs-2010-659/#K1

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Skaraborgs Sjukhus

Innehållsansvar: Pernilla Eriksson, (perer13), Specialistläkare

Granskad av: Kristina Bauer Nordström, (krino25), HR-chef

Godkänd av: Annette Treng Jarlshammar, (anntr2),
Utvecklingschef

Dokument-ID: SKAS9729-602154698-71

Version: 1.0

Giltig från: 2025-12-29

Giltig till: 2027-12-27